

T.C.
ANKARA
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2014/2158
KARAR NO: 2015/823

DAVACI:

VEKİLİ: AV. ABDULHALİM YILMAZ

Kartaltepe Mah. Bahçesaray Sk. Özen Apt. No:16/7 İncirli Bakırköy/İSTANBUL

DAVALI _____ : GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ/ANKARA

VEKİLİ _____ : AV. BETÜL HATİPOĞLU-Aynı Adreste-

DAVANIN ÖZETİ: Kazakistan vatandaşı olan davacı tarafından yapılan uluslararası koruma başvurusunun reddine ilişkin 28.10.2014 tarih ve 10154 sayılı işlemin hukuka aykırı olduğu ülkesine geri gönderilirse dini ve siyasi düşünceleri nedeniyle zulüm göreceğini ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ: Dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 1. İdare Mahkemesi'nce gereği görüldü:

Dava, Kazakistan vatandaşı olan davacı tarafından yapılan uluslararası koruma başvurusunun reddine ilişkin 28.10.2014 tarih ve 10154 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasanın 16. maddesinde; "Temel hak ve hürriyetler, yabancılar için, milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlanabilir." hükmü ve 90. maddesinde de; "Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak andlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır... Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 07/05/2004 - 5170 S.K./7.mad) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır." hükmü yer almaktadır.

11.04.2013 tarih ve 28615 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 3. maddesinde; "(1) Bu Kanunun uygulanmasında;...d) Başvuru sahibi: Uluslararası koruma talebinde bulunan ve henüz başvurusu hakkında son karar verilmemiş olan kişiyi;...r) Uluslararası koruma: Mülteci, şartlı mülteci veya

T.C.

ANKARA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2014/2158

KARAR NO: 2015/823

ikincil koruma statüsünü,...ifade eder."hükmü, **62.maddesinde;**"(1) Avrupa ülkeleri dışında meydana gelen olaylar sebebiyle; ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncelerinden dolayı zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan, ya da söz konusu korku nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancıya veya bu tür olaylar sonucu önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen vatansız kişiye statü belirleme işlemleri sonrasında şartlı mülteci statüsü verilir. Üçüncü ülkeye yerleştirilinceye kadar, şartlı mültecinin Türkiye'de kalmasına izin verilir."hükmü, 63.maddesinde;"(1) Mülteci veya şartlı mülteci olarak nitelendirilemeyen, ancak menşe ülkesine veya ikamet ülkesine geri gönderildiği takdirde;a) Ölüm cezasına mahkûm olacak veya ölüm cezası infaz edilecek, b) İşkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye maruz kalacak, c) Uluslararası veya ülke genelindeki silahlı çatışma durumlarında, ayırım gözetmeyen şiddet hareketleri nedeniyle şahsına yönelik ciddi tehditle karşılaşacak, olması nedeniyle menşe ülkesinin veya ikamet ülkesinin korumasından yararlanamayan veya söz konusu tehdit nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancı ya da vatansız kişiye, statü belirleme işlemleri sonrasında ikincil koruma statüsü verilir."hükmü, 75.maddesinde de;" (1) Etkin ve adil karar verebilmek amacıyla, başvuru sahibiyle kayıt tarihinden itibaren otuz gün içinde bireysel mülakat yapılır. Mülakatın mahremiyeti dikkate alınarak, kişiye kendisini en iyi şekilde ifade etme imkânı tanınır. Ancak, aile üyelerinin de bulunmasının gerekli görüldüğü durumlarda, kişinin muvafakati alınarak mülakat aile üleriyle birlikte yapılabilir. Başvuru sahibinin talebi üzerine, avukatı gözlemci olarak mülakata katılabilir. (2) Başvuru sahibi, yetkililerle iş birliği yapmak ve uluslararası koruma başvurusunu destekleyecek tüm bilgi ve belgeleri sunmakla yükümlüdür. (3) Özel ihtiyaç sahipleriyle yapılacak mülakatlarda, bu kişilerin özel durumları göz önünde bulundurulur. Çocuğun mülakatında psikolog, çocuk gelişimci veya sosyal çalışmacı ya da ebeveyni veya yasal temsilcisi hazır bulunabilir. (4) Mülakatın gerçekleştirilememesi hâlinde, yeni mülakat tarihi belirlenir ve ilgili kişiye tebliğ edilir. Mülakat tarihleri arasında en az on gün bulunur. (5) Gerekli görüldüğünde başvuru sahibiyle ek mülakatlar yapılabilir. (6) Mülakatlar sesli veya görsel olarak kayıt altına alınabilir. Bu durumda mülakat yapılan kişi bilgilendirilir. Her mülakatın sonunda tutanak düzenlenir, bir örneği mülakat yapılan kişiye verilir."hükmü yer almaktadır.

29.8.1961 tarih ve 359 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan 1951 tarihli Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Sözleşme ve Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin 1967 Protokolünün 1. maddesi uyarınca bu Sözleşmenin; ırkı, dini, milliyeti, belirli bir toplumsal gruba üyeliği veya siyasi düşünceleri nedeniyle takibata uğrayacağından haklı olarak korktuğu için vatandaşı olduğu ülke dışında bulunan ve vatandaşı olduğu ülkenin himayesinden istifade edemeyen veya korkudan dolayı istifade etmek istemeyen ya da uyruğu yoksa ve önceden ikamet ettiği ülke dışında bulunuyorsa oraya dönmeyen veya korkusundan dolayı dönmek istemeyen her şahsa uygulanacağı kuralı öngörülmüştür.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Sözleşmenin 1. maddesine çekince koyarak, yalnızca Avrupa'dan gelenlere mülteci statüsü tanımakta olup; Avrupa dışından gelenlere ise sığınmacı

T.C.

ANKARA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2014/2158

KARAR NO: 2015/823

statüsü tanımaktadır.

Anılan Sözleşmenin 33. maddesinde de, "1.Hiçbir Taraf Devlet, bir mülteciyi, ırkı, dini, tâbiyeti, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasi fikirleri dolayısıyla hayatı ya da özgürlüğü tehdit altında olacak ülkelerin sınırlarına, her ne şekilde olursa olsun geri göndermeyecek veya iade etmeyecektir.

2. Bununla beraber, bulunduğu ülkenin güvenliği için tehlikeli sayılması yolunda ciddi sebepler bulunan veya özellikle ciddi bir adi suçtan dolayı kesinleşmiş bir hükümlü mahkum olduğu için söz konusu ülkenin halkı açısından bir tehlike oluşturmaya devam eden bir mülteci, işbu hükümden yararlanmayı talep edemez." hükmünü içermektedir.

İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 2. maddesinde, herkesin yaşam hakkının yasanın koruması altında olduğu, 3. maddesinde de, hiç kimsenin işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya işlemlere tabi tutulamayacağı düzenleme altına alınmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; 30/03/2012 tarihinde illegal yollardan ülkemize giriş yapan Van Emniyet Müdürlüğü'nden yardım talep eden, terör örgütü üyesi olmak suçundan ülkesine iadesi amacıyla hakkında Van 3. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından T.C.K 18.nci maddesi gereğince ret kararı verilen 20/04/2012 tarihinde Muş ili E Tipi Ceza infaz Kurumu Müdürlüğünden tahliye edilen ve Kırklareli Geri Gönderme Merkezine sevk edilen davacıyı 23/04/2012 tarihinde uluslararası koruma müracaatında bulunduğu, bu talebinin reddi üzerine bakılan dava açılmıştır..

Uluslararası koruma, başvuru sahibi yabancıнын uluslararası ve ulusal mevzuatta yer alan sebeplerden dolayı (ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncel) ve haklı sebeplere bağlı olarak (zulme uğrama) vatandaşı olduğu ülkenin korumasından yararlanamama ya da haklı sebeplere bağlı olarak yararlanmak istenmemesi ya da önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan ve oraya dönemeyen veya dönmek istemeyen vatansız kişilere sağlanan statüdür. Bu statüden yararlanabilmenin ilk koşulu ise meydana gelen olaylar nedeniyle ve söz konusu olaylar sonucunda haklı nedenlere dayanan zulüm korkusudur. Zulüm korkusunun ise ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncelerine dayanması gerekmektedir. Zulüm haklı sebeplere bağlı olarak ilgilinin yaşam, özgürlük, ayrımcılık vb. gibi kişinin hayatını çekilmez duruma sokan nesnel olabileceği gibi öznel olarak değerlendirilebilecek durumları kapsar.

Uluslararası koruma başvurusu halinde ortada haklı sebeplere dayanan zulüm korkusunun olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu değerlendirme nesnel ve öznel olarak değerlendirilmeye tabi tutulmalıdır. Nesnel unsurlar başvuruçunun menşe ülkesindeki koşulların somut olarak ele alınması ve söz konusu nesnel unsurlar da sonuçta başvuruçunun öznel unsurlardaki korkusunun saptanmasında önem arz edecektir. Belli olaylar karşısında her bireyin aynı davranmasını beklemek imkansız olduğundan, başvuruçunun olaylar karşısındaki durumu önem arz edecektir. Bu nedenle yapılacak mülakatlarda ilgililerin söz konusu zulüm korkusunu makul bir düzeyde ortaya koyabilmeleri gerekir. Yapılan mülakat sonucunda elde edilen verilerin yeteri derecede açık olmaması durumunda bir inanılırlık değerlendirilmesinin yapılması ve kişinin içinde bulunduğu korkunun makul olup olmadığının ve buna bağlı bir risk değerlendirmesinin

T.C.

ANKARA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2014/2158

KARAR NO: 2015/823

yapılmasını gerekli kılacaktır.

6458 sayılı Yasa'da uluslararası koruma çeşitleri, "mülteci"(61. madde), "şartlı mülteci" (62. madde), "ikincil koruma" (63. madde) olarak sıralanmıştır. Yasanın ilgili maddeleri incelendiğinde, "mülteci statüsü" Avrupa ülkerinde meydana gelen olaylar nedeniyle; "şartlı mülteci" statüsü ise Avrupa ülkeleri dışında meydana gelen olaylar nedeniyle, ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncelerinden dolayı zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan, ya da söz konusu korku nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancıya veya bu tür olaylar sonucu önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen vatansız kişilere tanınan bir haktır. Görüleceği üzere "mülteci"(61. madde), "şartlı mülteci" (62. madde) statüleri başvurusunun özel koşulları nedeniyle verilebilecektir.

1951 tarihli Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Sözleşme ve Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin Protokol ile benimsenen "geri göndermeme ilkesi"nin bir yansıması olarak 6458 sayılı Yasa'nın 63. maddesinde "ikincil koruma" statüsü öngörülmüştür

Buna göre Mülteci veya şartlı mülteci olarak nitelendirilemeyen, ancak menşe ülkesine veya ikamet ülkesine geri gönderildiği takdirde;a) Ölüm cezasına mahkûm olacak veya ölüm cezası infaz edilecek, b) İşkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye maruz kalacak, c) Uluslararası veya ülke genelindeki silahlı çatışma durumlarında, ayırım gözetmeyen şiddet hareketleri nedeniyle şahsına yönelik ciddi tehditle karşılaşacak, olması nedeniyle menşe ülkesinin veya ikamet ülkesinin korumasından yararlanamayan veya söz konusu tehdit nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancı ya da vatansız kişiye, statü belirleme işlemleri sırasında ikincil koruma statüsü verileceği düzenleme altına alınmıştır.

Anılan hükmün (a) ve (b) bentleri, "mülteci"(61. madde) "şartlı mülteci" (62. madde) statülerinde olduğu gibi kişiye özel durumların varlığı şartını aramasına karşın, maddenin (c) bendinde ise, diğer statü ve şartlardan farklı olarak, *uluslararası veya ülke genelindeki silahlı çatışma durumlarında, ayırım gözetmeyen şiddet hareketleri nedeniyle şahsına yönelik ciddi tehditle karşılaşacak, olması nedeniyle menşe ülkesinin veya ikamet ülkesinin korumasından yararlanamayan veya söz konusu tehdit nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancı ya da vatansız kişilere*, "ikincil koruma" statüsünün verileceği benimsenmiştir.

Savunma dilekçesinde davacının uluslararası koruma talebinin, 6458 sayılı Yasa'nın sistematğine uygun olarak davacının durumu öncelikle "mülteci" daha sonra "şartlı mülteci" ve "ikincil koruma" açısından değerlendirildiği beyan edilmiştir. Mahkememizce yapılacak değerlendirmede de, 6458 sayılı Yasa'nın sistematğine uygun olarak davacının durumu öncelikle "mülteci" daha sonra "şartlı mülteci" ve her iki statüyü de mutlak surette elde edemeyeceğinin anlaşılması halinde ise bu sefer "ikincil koruma" statüsü açısından incelenecektir.

"Mülteci" statüsü açısından yapılan değerlendirme:

Davacının uluslararası koruma talebinin dayanağını teşkil eden iddiaların menşe ülkesi olan (Avrupa ülkeleri arasında yer almayan) Afganistan'a ilişkin olması nedeniyle, davacının mülteci

T.C.

ANKARA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2014/2158

KARAR NO: 2015/823

sıfatını kazanması mümkün değildir.

"Şartlı mülteci" statüsü açısından yapılan değerlendirme:

Davalı idare tarafından yapılan mülakatta, davacı tarafından; siyasi, sendikal veya herhangi bir örgüte üye olup olmadığı sorulduğu davacının da Batı Kazakistan Müslüman Milliyetçi Gençler Grubuna üye olduğunu ve Kazakistan hükümetinin bu karşı olduğunu, 2007 yılından bu yana Kazakistan da zaman zaman göz altına alındığını, ülkesinde yaşamış olduğu süre içerisinde dini tercihlerinden ve sosyal bir gruba üyeliğinden dolayı bulunduğu ülkenin baskısından dolayı kendince çıkış yolları aramış fakat bir türlü başaramadığını, ülkesindeki baskıdan dolayı başka ülkelere girmiş ancak kendisi ile ilgili olarak ülkesinin baskısından kurtulamadığını, kendi ülkesinde savunma alınmadan üzerine atılı bulunan, suçlar hakkında savunma yapamadığını ve 2012 yılında Pakistandan ayrıldığını ve yasadışı yapılandırılan Van üzerinden Türkiye'ye giriş yaptığını, Van ilinde sığınma talebinde bulunduğunu, sonra hakkında kırmızı bülten ile arama kararı olduğu için göz altına aldıkları ve mahkemeye çıkardıklarını, mahkemenin kendisini tutukladığı ve Muş cezaevine gönderdiği Ağır Ceza Mahkemesi delilleri yetersiz bularak bu talebi reddettiğini ve cezavinden tahliye ettiğini cezaevinden tahliye olunca kendini Yabancılar Şube Müdürlüğü'ne teslim ettiklerini, Yabancılar Şube Müdürlüğü Geri Gönderme Merkezine götürüldüğünü, burada 6 ay kaldığını, sonra Tekirdağ Yabancılar Geri Gönderme Merkezine getirdiklerini, burada da 8 ay kaldığını, sonra İstanbul Yabancılar Şubesine götürdüklerini burada 8 ay kaldığını, İstanbul gerigönderme merkezinde bulunduğu sırada Kazakistan hükümeti tekrar kendisi için iade talebinde bulunduğunu, bundan dolayı İstanbul'da tekrar Mahkemeye çıktığı ancak İstanbul'daki Ağır Ceza Mahkemesi de Kazakistan hükümetinin bu talebini reddettiğini, daha sonra tekrar Kırklareli geri gönderme merkezine sevk edildiğini, burada 3 ay kaldığı sonra tekrar Tekirdağ Yabancılar Şubesi Geri Gönderme Merkezine getirdikleri ve yaklaşık 3 aydır burada olduğunu ve artık dayanamadığını ve uluslararası koruma başvurusunda bulunduğunu belirtmektedir. Bunun üzerine yapılan mülakat raporunda ise, davacının anlattıklarının inandırıcı geldiği, davacının yaşadığı bir korkunun olduğu, ülkesindeki korsununu haklı olduğu ve davacıya ilişkin korumanın gerekli olduğu kanaatine varıldığı belirtilmektedir.

Uyuşmazlıkta davacı hakkında verilen olumlu kanatın ve davacının ülkesine gönderilirse yaşayacağını ileri sürdüğü ve mülakat heyetince de varlığı kabul edilen dinî ve siyasi düşünceleri nedeniyle zulüm göreceği korkusuna ilişkin yeterli inceleme yapılmaksızın verilmektedir. Davacının ülkemize girmeden önceki yaşadığı ülkelerde uluslararası koruma başvurusunda bulunmadığı bu durumda ülkemize göz altına alındıktan sonra başvurduğundan asıl amacının bu olmadığı belirtilerek somut bir gerekçeye dayanmaksızın eksik incelemeye dayalı ve davacının mevcut durumunu değerlendirmeksizin kararın verildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda; davacının mülakatında yer alan beyanlarına yönelik inceleme yapılmaksızın ve mevcut şu anki durumundan çok geçmişine yönelik ve eksik incelemeye dayalı olarak tesis edilen işlemlerde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Ayrıca bu kararın tek başına davacıya uluslararası koruma verilmesi sonucunu doğurmayacağı sabit olup, davalı idarece davacının mülakat formu ve mevcut durumu dikkate

T.C.
ANKARA
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2014/2158
KARAR NO: 2015/823

alınarak 6458 sayılı Yasa'nın sistematığına uygun olarak olarak davacının durumu öncelikle "şartlı mülteci" ve bu statü mutlak surette elde edemeyeceğinin anlaşılması halinde ise bu sefer "ikincil koruma" statüsü açısından yeniden işlem tesis edileceği tabidir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 68,40-TL yargılama giderinin davalı idare üzerinde bırakılmasına ve davalı idareden tahsili için ilgili **Defterdarlığa müzekkere yazılmasına**, A.A.Ü.T. uyarınca belirlenen 750,00 TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, dava konusu işlemin 6458 sayılı Kanun'un 79. maddesi uyarınca tesis edilmiş olması nedeniyle aynı Kanun'un 80/1-d maddesi uyarınca **işbu kararın kesin olduğunun ve itiraz/temyiz yolunun kapalı olduğunun taraflara bildirilmesine** 21/04/2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
SEVİL KARAKAYA
37835

Üye
ALPER KARAASLAN
165679

Üye
UĞUR GÜNGÖR
152989

YARGILAMA GİDERLERİ:

Başvurma Harcı:	25,20TL
Karar Harcı:	25,20 TL
Posta Gideri:	18,00 TL
TOPLAM:	68,40 TL

T

A/E 08/06/2015

N